

Reumatologisk forskning vid Spenshults Reumatikersjukhus

Spenshult integrerar forskning och behandling

På Spenshult finns god reumatisk kompetens, framstående behandling, forskning och inte minst en välgörande miljö.

Text Klinikchef, Med. Dr. Ingemar Petersson

Spenshult genomgår idag en mycket dynamisk utveckling inom olika områden. Vi möter många patienter från olika delar av landet med olika sjukdomar och problem. Patienternas mål är att få må så bra som möjligt, slippa smärtorna och fungera så normalt som det bara går. Detta ger upphov till ständigt nya frågeställningar och problem att lösa.

Den nya FOU-enheten

På Spenshult vill vi utifrån de frågor som patienter och personal har, skapa en miljö där forskning och utveckling blir en naturlig del av arbetet. Möjligheterna till detta har hittills varit begränsade av ekonomiska och organisatoriska skäl. Nu känner vi dock en stor tillförsikt inför framtiden tack vare de möjligheter vi får efter att Reumatikerförbundet beslutat stödja bildandet av en Forsknings- och utvecklingsenhet på Spenshult.

Kunskap genom Barfot-projektet

Den forskningsverksamhet som redan finns har under senaste året givit ny kunskap om såväl ledgångsreumatism (RA), fibromyalgi som artros, på vilket här ges några exempel.

I den uppföljning av patienter som nyinsjuknat i RA (Barfot-projektet) som pågår sedan 1992 i samarbete med flera andra kliniker ingår ca 1 200 patienter. Vid en genomgång av de ca 600 patienter som följts under 2 år,

fann vi följande:

- Trots att ledinflammationen hos de flesta startar i smålederna i fingrar och tår, så drabbas drygt en fjärdedel vid insjuknandet först av problem från en stor led, vanligen knä- eller axelled.
- De flesta behöver sjukdomsdämpande läkemedel till följd av hög sjukdomsaktivitet. Efter två år har endast 16% hög sjukdomsaktivitet mot 52% vid debuten.
- Äldre kvinnor har högre sjukdomsaktivitet och sämre kondition både vid sjukdomsdebut och efter 2 år.

Dessa kunskaper hjälper oss att tidigt identifiera patienter med behov av mer aktiv behandling och rehabilitering.

Studie av kronisk smärta

Många patienter med fibromyalgi upplever rehabilitering på Spenshult och via dagvård/öppenvård som positiv. Genom att före och efter en rehabiliteringsperiod mäta graden av de funktionsinskränkningar som beror på fibromyalgin med ett frågeformulär (FIQ), har vi kunnat notera klara förbättringar hos fyra av fem patienter. Smärta och välbefinnande påverkades positivt, medan vissa typer av funktioner inte påverkades.

Detta projekt är en del av ett större projekt för att studera och mäta förändring av smärta, både hos reumatikerpatienter och i befolk-

ningen i allmänhet. Avsikten är att på sikt kunna förbättra smärtbehandlingen. Kronisk knäsmärta och knäartros är mycket vanligt i befolkningen. I samarbete med röntgenläkare, broskforskare och biokemister har vi kunnat påvisa att de olika sjukdomsprocesserna som påverkar brosk och ben i knäleden kan studeras via blodprover. Detta ger möjligheter till snabbare utvärdering av värdet av såväl nya läkemedel som träning vid artros. Ett annat samarbetsprojekt avseende träning vid knäartros pågår också.

Framtidstro

Som framgår av ovanstående finns pågående projekt i nära samarbete med forskningsenheter på universiteten och då framför allt med Lund. Den nya FOU-enheten ger möjlighet att utvidga detta samarbete och skapa nya samarbetsprojekt via det nätverk nationellt och internationellt som redan finns. Vi ser därför framtiden an med tillförsikt.